
Gjør leger tryggere i møte med døden

AKTUELT I FORENINGEN

INGRID HAGERUP

ingrid.hagerup@uib.no
Universitetet i Bergen

I kurset «fordypning i palliativ medisin» får medisinstudenter ved Universitetet i Bergen mulighet til å bli tryggere i sine møter med uhelbredelig syke pasienter.

FORSKERE OG KURSLEDERE: Dagny Faksvåg Haugen og Margrethe Aase Schaufel.
Foto: UiB

– Som leger er man ofte lært opp til å «fikse» ting, men hvordan er man et godt medmenneske i de tilfellene pasientene må forholde seg til at de skal dø? spør førsteamanuensis Margrethe Aase Schaufel ved Klinisk institutt på Universitetet i Bergen.

Hun leder det elektive emnet «Fordjupningskurs i palliativ medisin» sammen med kollega og emerita Dagny Faksvåg Haugen. Kurset tilbys studenter på femte og sjette året i medisinstudiet.

Her lærer studentene, blant annet gjennom rollespill og kasuistikker, hvordan de skal forholde seg til vanskelige etiske problemstillinger, og på best mulig måte hjelpe pasienter som kommer til å dø av sin sykdom.

– Det handler om hvordan man kan være en god og trygg lege for de som ikke kan bli friske. Om hvordan man kan bli bedre til å spille på lag, ikke bare med pasienten, men også med de andre fagpersonene rundt, sier Haugen.

De har holdt kurset seks ganger, og nylig gitt ut en artikkel hvor de har undersøkt læringsutbyttet til studentene. Funnene i denne studien ble publisert i tidsskriftet BMC Medical Education.

Tryggere i legerollen

Kurset har blant annet som mål å lære studentene om god smerte- og symptomlindring, grunnlagstenkningen i palliativ medisin, og å få studentene til å reflektere over psykososiale og åndelige utfordringer i møte med pasientene.

Kommunikasjon og omsorg ved livets slutt er andre viktige temaer.

For å finne ut av hva studentene sitter igjen med, har de brukt både tester og spørreskjema. Noe av det studentene rapporterer om, er at studiet har gjort dem tryggere i sin rolle som leger:

– De blir utfordret til å se helheten, til å være til stede for pasienten, og å virkelig ta inn over seg hva som er viktig for pasienten i den siste livsfasen. De lærer seg å bli en «lagspiller», som samarbeider både med andre profesjoner og pasientens pårørende. Denne relasjonelle profesjonaliteten er noe de også tar inn i sine andre oppgaver som lege, tror Schaufel.

Møte egen maktesløshet

Kurset går over to uker, og inkluderer fire dagers praksis, hvor studentene, sammen med en veileder, møter pasienter med kort forventet levetid.

Kurset er ment å være en utvidelse av et tema som studentene allerede lærer om på studiet, men som Haugen og Schaufel mener får for lite plass.

– Legene må bli tryggere på å hjelpe folk som er i lidelse, og tørre å møte sin egen maktesløshet og håpløshet. Det handler om å være et medmenneske, være til stede og å skape et trygt rom, og om å gjøre den tiden som er igjen, best mulig.

Publisert: 21. april 2025. Tidsskr Nor Legeforen. DOI: 10.4045/tidsskr.25.05.15

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 21. mars 2026.